

2014. – 2020.gada ES fondu plānošanas perioda SAM 5.3.1.

“Attīstīt un uzlabot ūdensapgādes un
kanalizācijas sistēmas pakalpojumu kvalitāti
un nodrošināt pieslēgšanas iespējas”
prioritāšu atbalsta iespējas

DP noteiktās SAM 5.3.1. investīciju prioritātes

Aktivitātes tiks īstenotas prioritārā secībā,ievērojot ietekmi uz vidi un riska ūdensobjektiem:

1. Kanalizācijas tīklu pieejamības uzlabošana, katrā aglomerāciju grupā

I grupa CE > 100 000

II grupa CE 10 000 – 100 000

III grupa CE 2000 – 10 000

nodrošinot, ka notekūdeņu savākšanas tīkli un **iespēja tiem pieslēgties** ir pieejama vidēji **97%** attiecīgajās grupās aglomerācijās dzīvojošo iedzīvotāju skaitam

2. Notekūdeņu attīrīšanas iekārtu darbības uzlabošana, nodrošinot trešējo attīrīšanu 13 aglomerācijās, kur CE > 2000.

DP noteiktās SAM 5.3.1. investīciju prioritātes

- 3. Pieslēgumu izveide notekūdeņu savākšanas tīkliem**, izmantojot samazinātu atbalsta likmi, nodrošinot, ka par šo pakalpojumu lietotājiem kļūst **92%** aglomerāciju iedzīvotāju, īpašu atbalstu sniedzot nabadzības un sociālās atstumtības riska pakļautajām iedzīvotāju grupām
- 4. Papildu pasākumu veikšana notekūdeņu attīrīšanas iekārtu uzlabošanai** apdzīvotās vietās, kur **CE 200 – 2000**, uzlabojot riska ūdensobjektu vides stāvokli
- 5. Dzeramā ūdens infrastruktūras attīstība**, lai nodrošinātu dzeramā ūdens kvalitāti atbilstoši direktīvai 98/83/EC

DP noteiktie rādītāji

(423) Ir plānots, ka ar ieguldītajām investīcijām ūdenssaimniecības pakalpojumos iedzīvotāju īpatsvars aglomerācijās ar CE lielāku par 2 000, kam nodrošināta normatīvo aktu prasībām atbilstošu centralizēto **notekūdeņu apsaimniekošanas pakalpojumu pieejamība**, paaugstināsies **no 93%** (pēc 2007.–2013.gada plānošanas perioda projektu izpildes) **līdz 97% katrā aglomerāciju grupā** (I grupa CE > 100 000, II grupa CE 10 000 – 100 000, III grupa CE 2000 – 10 000)

Savukārt faktisko kanalizācijas pieslēgumu skaita īpatsvars pieaugs **no 79% 2012.gadā līdz 92% 2023.gadā**, izmantojot KP fondu līdzekļus un **nacionālās likumdošanas iniciatīvas**

Finansējuma trūkums noteiktajām prioritātēm

Pēc VARAM aplēsēm, kas balstās VARAM noteiktos finansējuma sadales principos un prioritizējot aglomerācijas pēc punktiem pa prioritārajām grupām

atbalsts 126 milj. EUR apjomā no ES fondiem sedz tikai daļu no DP pirmās investīciju prioritātes - notekūdeņu tīkla pieejamības veicināšana - un nepietiek nākamajām 4 investīciju prioritātēm

Finansējuma trūkums noteiktajām prioritātēm

Finansējums indikatīvi pietiek kanalizācijas tīklu pieejamības uzlabošanai

- DP II grupai CE 10 000 – 100 000
- apt. pusei no DP III grupas CE 2000 – 10 000

Nepietiek

- DP I grupai CE virs 100 000 (Rīga, Daugavpils)
- Notekūdeņu attīrīšanas iekārtu darbības uzlabošanai, nodrošinot trešējo attīrīšanu 13 aglomerācijās, kur CE > 2000
- Pieslēgumu izveidei notekūdeņu savākšanas tīkliem
- Papildu pasākumu veikšanai notekūdeņu attīrīšanas iekārtu uzlabošanai apdzīvotās vietās, kur CE 200 – 2000
- Dzeramā ūdens infrastruktūras attīstībai

Galvenie jautājumi:

Trūkstot fondu līdzekļiem

- kā tiks sasniegtas ES direktīvas «par komunālo notekūdeņu attīrīšanu» izpildes prasības **CE 2000 – 10 000** 2015.gadam?
- kā tiks panākts faktisko kanalizācijas pieslēgumu skaita īpatsvara pieaugums **no 79% 2012.gadā līdz 92% 2023.gadā visās aglomerācijās CE 2000 – CE > 100 000?**
- kā tiks īstenota Vides politikas pamatnostādņēs noteiktā vides politika ūdenssaimniecības jomā attiecībā uz **pievadiem** – «veicināt pievadu izbūvi pakalpojuma lietotājiem un māju iekšējo tīklu rekonstrukciju/izbūvi»?

Nacionālās likumdošanas iniciatīvas – Ūdenssaimniecības pakalpojumu likums

9.pants. Pakalpojumu sniedzēja pienākumi un tiesības

(1) Atbilstoši sniegtā ūdenssaimniecības pakalpojuma veidam pakalpojumu sniedzējam ir šādi **pienākumi**:

6) nodrošināt, lai Eiropas Savienības fondu, valsts budžeta, pašvaldību vai citu publisko finansēšanas avotu finansētajā ūdenssaimniecības projektā **plānotie pieslēgumi** centralizētajai ūdensapgādes sistēmai vai centralizētajai kanalizācijas sistēmai **tiktu izveidoti atbilstoši projektā paredzētajam pieslēgumu nodrošinājuma plānam**

Nacionālās likumdošanas iniciatīvas – Ūdenssaimniecības pakalpojumu likums

(2) Atbilstoši sniegtā ūdenssaimniecības pakalpojuma veidam **pakalpojumu sniedzējam ir šādas tiesības:**

4) par saviem vai citas personas līdzekļiem **izbūvēt cauruļvada ievadu vai izvadu, lai pievienotu nekustamo īpašumu centralizētajai ūdensapgādes sistēmai vai centralizētajai kanalizācijas sistēmai**, noslēdzot ar nekustamā īpašuma īpašnieku vai valdītāju attiecīgu līgumu, kurā puses vienojas par izbūvētā cauruļvada ievada vai izvada izpirkšanas kārtību un termiņiem

Nacionālās likumdošanas iniciatīvas – Ūdenssaimniecības pakalpojumu likums

- (4) Vietējās pašvaldības dome izdod **saistošos noteikumus**, kuros paredz:
- 1) **kārtību**, kādā ūdensapgādes tīkli vai kanalizācijas tīkli un būves tiek pievienotas centralizētajai ūdensapgādes sistēmai vai centralizētajai kanalizācijas sistēmai
- (5) Vietējās pašvaldības dome saistošajos noteikumos var paredzēt **administratīvo atbildību** par šā panta ceturtais daļas 1., 2., 4. un 5.punktā minēto saistošo noteikumu pārkāpšanu.
- (6) Vietējās pašvaldības dome var izdot **saistošos noteikumus par līdzfinansējumu nekustamā īpašuma pieslēgšanai centralizētajai ūdensapgādes sistēmai vai centralizētajai kanalizācijas sistēmai**, nosakot līdzfinansējuma apmēru un tā saņemšanas nosacījumus

VARAM IPD nostāja

levērtējot ES fondu apjomu ūdenssaimniecībai un, lai pildītu EP direktīvu par komunālo notekūdeņu attīrīšanu:

ieguldījumi tiktu veikti koncentrēti

bez ES fondu atbalsta pievadu izbūvei,
tādejādi **atbalstot notekūdeņu tīkla
paplašināšanu pēc iespējas lielākā skaitā
aglomerāciju ar CE 2000 – 10 000**

1. Pieņemt zināšanai VARAM sniegto informāciju par 2014. – 2020.g. ES fondu plānošanas perioda SAM 5.3.1. “Attīstīt un uzlabot ūdensapgādes un kanalizācijas sistēmas pakalpojumu kvalitāti un nodrošināt pieslēgšanas iespējas” finansējuma no ES fondu līdzekļiem reālajām iespējām (atbalsts DP 1.prioritātei (daļēji), finansējuma trūkums 2-5 prioritātēm)

2. Atbalstīt darba grupas (LPS, VARAM, LVĢMA) izveidi darbības programmas izstrādei ūdenssaimniecības sistēmas jautājumu sakārtošanai (mērķtiecīgu finansējuma ieguldījumu novirzīšanu maksimāli plašam pakalpojumu saņēmēju lokam, datu bāzes izveide, aglomerāciju robežu pārskatīšana, MK noteikumi, u.c. jautājumi) un kopīgas pozīcijas veidošanu